

Nr 277.

Godkänd av första kammaren den 3 juni 1924.

Godkänd av andra kammaren den 3 juni 1924.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition angående vissa inrikes postavgifter, dels ock Kungl. Maj:ts proposition med förslag till viss ändring i postavgiften vid postabonnemang å tidning jämte en i ämnet väckt motion.

(Bevillningsutskottets betänkande nr 52.)

Till Konungen.

I en den 14 mars 1924 dagtecknad proposition, nr 189, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen besluta,

att de av riksdagen för tiden till 1924 års utgång beslutade postavgifterna skulle äga fortsatt tillämpning till och med den 31 december 1925, dock att för tiden från och med den 1 oktober 1924 till och med den 31 december 1925 skulle gälla,

att avgifter för inrikes postanvisning eller postförskott skulle utgå med följande belopp:

om postanvisnings- respektive postförskottsbeloppet uppgår till högst

5 kronor	15 öre
om beloppet överstiger 5 men ej 50 kronor	25 »
» » » 50 » » 100 »	35 »
» » » 100 » » 250 »	45 »
» » » 250 » » 500 »	55 »
» » » 500 » » 750 »	65 »
» » » 750 » » 1,000 »	75 » ;

varjämte skulle iakttagas, att de stadgade avgifterna för postabonnemang å tidning icke skulle tillämpas beträffande sådana abonnemang för år 1926, som verkställdes under år 1925.

I en den 16 maj 1924 dagtecknad proposition, nr 226, har Eders Kungl. Maj:t vidare, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, med ändring av det i propositionen nr 189 framlagda förslaget, i vad detsamma avsåge postavgiften vid postabonnemang å tidning, föreslagit riksdagen besluta, att den av riksdagen för tiden till 1924 års utgång beslutade postavgiften vid postabonnemang å tidning skulle äga fortsatt tillämpning till och med den 31 december 1925; dock att den jämlikt 8 § 3 mom. b) i förordningen angående villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter utgående avgift skulle vid postabonnemang å tidning, som avsåge år 1925, utgöra 15 öre för varje helt eller påbörjat kilogram av tidnings sammanlagda vikt under nästföregående helårsperiod, beräknad på sätt i nyssnämnda författningsrum sades.

I anledning av Eders Kungl. Maj:ts sistnämnda proposition har i en inom första kammaren väckt motion, nr 300, hemställs, att riksdagen måtte besluta,

dels att den i 8 § 2 mom. b) av nu gällande tidningsförordning omförmälda procentsatsen skulle sänkas från 4 procent till 2 procent,

dels att den i 8 § 3 mom. b) omförmälda viktavgiften skulle utgå med 17 öre för varje helt eller påbörjat kilogram av postabonnerad tidnings årsvikt.

Till stöd för de i nämnda motion framställda yrkandena har anförts, bland annat, följande.

År 1920 hade de sedan 1904 tillämpade taxebestämmelserna för postabonnerade tidningar ändrats på det sättet, att samtliga avgiftssatser ökats med 100 procent. Då man härvid hade höjt den procentuella delen av förskrivningsavgiften från 2 procent till 4 procent av prenumerationspriset, hade detta faktiskt inneburit, om ock måhända oavsiktligt, ett avsteg från grunderna för 1904 års tidningstaxa. På grund av prenumerationsprisets stegring hade nämligen automatiskt denna del av postbefordringsavgiften ökats, även om procentsatsen bibehållits oförändrad. En fördubbling av procentsatsen innebure därför en i jämförelse med övriga tillägg orimlig förhöjning av just denna delavgift. Om postbefordringsavgifterna skulle stå i rimligt förhållande till postverkets besvär med befordran av olika tidningar, hade en dylik procentuell avgift intet berättigande, ifall den vore tilltagen så hög som 4 procent. I samband med den nu av Kungl. Maj:t föreslagna taxeändringen borde den procentuella avgiftsdelen åter sänkas till 2 procent. En sådan reduktion av den procentuella avgiftsdelen skulle emellertid vålla postverket en inkomstminskning av cirka 230,000 kronor och borde, om icke huvudsyftet med Kungl. Maj:ts förslag skulle förfelas, kompenseras genom en motsvarande höjning på annat håll. Av skäl, som generalpoststyrelsen i motiveringen till sitt den 11 mars 1924 till Kungl. Maj:t överlämnade förslag till ny tidningsförordning utvecklat, borde sådan compensation vinnas genom viktavgiftens ökning. En ökning

av denna med 2 öre kunde beräknas giva postverket en inkomstökning av cirka 250,000 kronor och sålunda vara tillräcklig.

Emot den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna sänkningen av avgifterna för postanvisningar och postförskott har riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Vad angår Eders Kungl. Maj:ts i propositionen nr 226 framlagda förslag om viss ändring i postavgiften vid postabonnemang å tidning har riksdagen funnit välbetänkt, att provisoriska åtgärder vidtagas till höjande av postverkets inkomster av tidningsbefordringen, men har riksdagen icke kunnat oförändrat bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag i denna del utan ansett sig böra, på de i förberörda motion anförda och ovan återgivna skäl, vidtaga de i motionen påyrkade jämkningarna i förslaget.

Beträffande vad departementschefen till statsrådsprotokollet den 16 maj 1924 anfört därom, att det av generalpoststyrelsen avgivna förslaget till ny tidningsförordning icke utan ytterligare utredning torde kunna läggas till grund för definitiva bestämmelser i ämnet, har riksdagen velat uttala, att den vidare utredning, som kan komma att föranstaltas, bör enligt riksdagens mening tillsvidare begränsas att avse dels att, såsom även generalpoststyrelsen förordat, bereda de tidningar, som själva expediera sina upplagor till järnvägen, ersättning härför, dels ock i fråga om utgivarkorsband att genom införande på ett eller annat sätt av en särskild avgift per försändelse åstadkomma rättelse i det förhållandet, att postverket får utföra ett betydande arbete med utbärande av smärre tryckalster utan motsvarande inkomst.

Därest, efter förslag av Kungl. Maj:t, ändringar i de sålunda av riksdagen ifrågasatta hänseendena bliva vidtagna, har det syntts riksdagen, att, intill dess erfarenhet vunnits om verkan såväl härav som av den av riksdagen nu beslutade ändringen i postavgiften vid postabonnemang å tidning, en vidare utredning i hithörande ämnen lämpligen bör tillsvidare uppskjutas.

Riksdagen får för Eders Kungl. Maj:t tillkännagiva, att riksdagen, som icke kunnat oförändrat godkänna Eders Kungl. Maj:ts i propositionen nr 189 framlagda och genom propositionen nr 226 i visst avseende ändrade förslag, beslutat,

att de av riksdagen för tiden till 1924 års utgång beslutade postavgifterna skola äga fortsatt tillämpning till och med den 31 december 1925, dock att

dels för tiden från och med den 1 oktober 1924 till och med den 31 december 1925 skall gälla,

att avgifter för inrikes postanvisning eller postförskott skola utgå med följande belopp:

om postanvisnings- respektive postförskottsbeloppet uppgår till högst 5 kronor	15 öre
om beloppet överstiger 5 men ej 50 kronor	25 »
» » » 50 » » 100 »	35 »
» » » 100 » » 250 »	45 »
» » » 250 » » 500 »	55 »
» » » 500 » » 750 »	65 »
» » » 750 » » 1,000 »	75 » ;

dels den i 8 § 2 mom. b) av förordningen angående villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter omförmälda procent-satsen skall vid postabonnemang å tidning, som avser år 1925, utgöra 2 procent;

dels ock den jämlikt 8 § 3 mom. b) i nämnda förordning utgående avgift skall vid postabonnemang å tidning, som avser år 1925, utgöra 17 öre för varje helt eller påbörjat kilogram av tidnings sammanlagda vikt under nästföregående helårsperiod, beräknad på sätt i nyssnämnda författningsrum sägs.

Stockholm den 3 juni 1924.

Med undersätlig vörndnad.